

Parkanon Keskustan kunnallisjärjestön valtuustoaloite Ikäystävällisen kunnan kehittäminen Parkanossa

Kaupunginhallitus 16.12.2024 § 320

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.12.2024/64 § annettiin seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

” Valtuustoaloite: Ikäystävällisen kunnan kehittäminen Parkanossa
Parkanon Keskustan kunnallisjärjestö
Aloite:

Arvoisa valtuusto,

Ihmisten ikääntyessä on yhä tärkeämpää varmistaa, että kunnan palvelut ja ympäristö tukevat kaikkien ikäryhmien hyvinvointia. Esitämme, että Parkano kehittää ikäystävällisen kunnan mallia, joka huomioi erityisesti ikääntyvän väestön tarpeet.

Esityksemme sisältää seuraavat toimenpiteet:

Tehdään kartoitus nykyisistä sosiaali- ja terveystalouksista, jotta voidaan tunnistaa kehityskohteet ja varmistaa, että palvelut ovat helposti saatavilla kaikille ikäihmisille.

Laaditaan suunnitelma, joka parantaa kunnallisten tilojen ja liikenneväylien esteettömyyttä. Tavoitteena on luoda turvallinen ja esteetön ympäristö, jossa ikäihmiset voivat liikkua vapaasti.

Perustetaan toimintaryhmiä, joissa ikäihmiset voivat osallistua aktiviteetteihin ja vaikuttaa omaan elinympäristöönsä. Tämä edistää sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisön vahvistamista.

Kehitetään ikäystävällisiä kulttuuri- ja liikuntapalveluja, jotka ovat suunniteltu erityisesti ikääntyville asukkaille.

Järjestetään koulutuksia ja tiedotustilaisuuksia, joissa henkilöstö ja kuntalaiset voivat oppia ikäystävällisistä käytännöistä ja palveluista.

Kehittämällä Parkanosta ikäystävällisen kunnan, voimme parantaa ikäihmisten elämänlaatua ja tukea heidän osallisuuttaan yhteiskunnassa. Toivomme, että valtuusto käsittelee tätä aloitteemme myönteisesti ja ryhtyy toimiin esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Parkanon Keskustan kunnallisjärjestö valtuustoryhmä toivoo samalla myös, että kaupunki alkaa kireesti Pirhan kanssa keskustelemaan päivätoiminnan tilanteesta Parkanossa. Mitä toimia Pirha tälle aikoo tehdä ja mitkä sen vaikutukset ovat parkanolaisille.

Parkanon Keskustan kunnallisjärjestö”

Oheisaineistona valtuustoaloite

Valmistelija kaupunginsihteeri Anne Ranta

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistustoimen toimialan valmisteltavaksi.
Muutettu päätösehdotus	Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen hallintotoimen, sivistustoimen ja teknisen toimen toimialojen valmisteltavaksi.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 17.03.2025 § 68
1263/00.01.03.01.01/2024

Valtuustoaloitteessa todetaan, että ihmisten ikääntyessä on yhä tärkeämpää varmistaa, että kunnan palvelut ja ympäristö tukevat kaikkien ikäryhmien hyvinvointia. Aloitteessa esitetään, että Parkano kehittää ikäystävällisen kunnan mallia, joka huomioi erityisesti ikääntyvän väestön tarpeet.

Vastuu ja toimivalta sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä on maassamme 1.1.2023 siirtynyt kunnilta hyvinvointialueille. Parkanon kaupungilla ei enää nykyisellään ole toimivaltaa sote-palveluiden järjestämisessä, joten kartoituksen tekeminen nykyisistä palveluista Parkanon kaupungin toimesta lienee epätarkoituksenmukainen. Pirkanmaan hyvinvointialue päättää sote-palveluiden palveluverkosta ja palveluiden saatavuudesta.

Turvallinen ja esteetön ympäristö pyritään huomioimaan nykyisin kaikessa jo suunnitteluvaiheessa. Parkanon kaupunki on ollut jo usean vuoden laajasti edustettuna Rambollin vetämässä liikenneturvallisuustyöryhmässä, joka kokoontuu säännöllisesti tarkastellen liikenneturvallisuuteen ja turvalliseen liikkumiseen liittyviä asioita ja tunnuslukuja. Tällä hetkellä ei ole tunnistettu erityisiä ongelmakohtia esteettömyyteen liittyvissä asioissa.

Vanhusneuvosto suoritti kesällä 2024 katselmuksen Leikkosen sillan alittavalla rantareitillä tarkastellen sen toimivuutta esteettömyyden näkökulmasta. Tehtyjä havaintoja on hyödynnetty ja esteettömyyttä edistäviä toimenpiteitä on jo ko. kohteessa käynnistetty. Uutta rakennettaessa ja vanhaa peruskorjattaessa esteettömyys on yksi huomioitava näkökulma. Näkövammaisia huomioiden valaistuksella, värien valinnalla ja riittävän suurilla ja näkyvillä opasteilla voidaan helpottaa liikkumista ja asioimista.

Aloitteessa esitetään, että perustetaan toimintaryhmiä, joissa ikäihmiset voivat osallistua aktiviteetteihin ja vaikuttaa omaan elinympäristöönsä. Ikäihmisten osalta tärkeä vaikuttamiselin elinympäristönkin osalta on vanhusneuvosto.

Parkanon kaupunki tarjoaa asukkailleen, myös ikääntyville asukkailleen kohdennettuja, useita liikuntapalveluita, jotka löytyvät kaupungin liikuntatarjottimelta. Liikuntasuunnitelman tavoitteena on huomioida palvelujen tarjonta myös ikääntyville toimintakyvyn tukemiseksi liikunnan keinoin. Esimerkkeinä ovat Parkanon kaupungin matalan kynnyksen liikuntaryhmät mm. Boccia, seniorikuntosali ja ikääntyvien tasapainojumppa. Kirjastossa järjestetään avoimia tapahtumia. Kaupungin ympäristö pyritään suunnittelemaan omaehtoiseen liikkumiseen kannustavaksi huolehtimalla kaupungin kävely- ja pyöräilyteiden kunnosta, puistoista ja talviajan liukkauden poistosta.

Parkanolaiset yhdistykset järjestävät paljon ikääntyville suunnattua toimintaa. Toimijoita ovat eläkeläisyhdistykset, seurakunnat, setlementti, Hengitysyhdistys, Taideyhdistys Umbra jne. Petäjä-opistolla on erilaisia ikäihmisille suunnattuja ryhmiä, esim. ikiliikkujien voimakurssi ja keuhonhuolto senioreille.

Parkanon lähitori on Pirhan, järjestöjen ja kaupungin yhdyspinta. Lähitorilla on tavattavissa ammattilainen, jolta voi kysyä neuvoja ikäihmisten ja vammaisten palveluja koskevissa asioissa. Ammattilainen auttaa muun muassa erilaisten hakemusten ja lomakkeiden täyttämässä. Lähitorilta saa neuvontaa ja ohjausta arjen pulmatilanteissa sekä arkea helpottavien palvelujen löytämiseen. Lähitorin toimintapaikkana on Pappilanpolun senioritalon yhteistilat.

Kaupunki jatkaa edelleen keskusteluja Pirhan kanssa päivätoiminnan tilanteesta. Päivätoiminta ei ole nyky muodossaan hyvinvointialueen lakisääteinen velvollisuus. Sosiaalihuoltolain 19 § jättää avoimeksi sen, millä tavalla osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä voidaan edistää. Pirha tulkitsee, että laki sallii toiminnan toteuttamisen monilla eri muodoilla, myös digitaalisilla ratkaisuilla.

Pirhassa on asetettu työryhmä pohtimaan, millä tavoin päivätoimintaa voidaan jatkossa toteuttaa. Pirhasta on kerrottu, että valmistelun lähtökohtana on, että sosiaalihuoltolain mukainen päivätoiminta muuttuu etäpäivätoiminnaksi. Pirhan suunnitelmissa on kuitenkin avata erikseen järjestöille yleisavustushaku, jolla tuettaisiin Pirhan palveluita täydentävää, ikäihmisten osallisuutta vahvistavaa toimintaa. Järjestöavustusten suuntaamisella yhteisölliseen toimintaan on tarkoituksena täydentää hyvinvointialueen järjestämiä palveluita. Järjestötoimijoille halutaan antaa mahdollisuus esittää paikallisesti sopivia ratkaisuja.

Valmistelijat kaupunginjohtaja Aki Viitasaari, sivistysjohtaja Ville Paldanius ja tekninen johtaja Kari Santikko

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä edellä mainitun vastauksena valtuustoaloitteeseen ja esittää, että valtuusto hyväksyy vastauksen valtuustoaloitteeseen ja toteaa, että aloite on loppuun käsitelty.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.